

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_06_EGYPT		
Název materiálu:	Egypt		
Předmět:	Zeměpis	Ročník:	6.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	15. 5. 2012
Jméno autora:	Mgr. Božena Příkrylová		
Klíčová slova:	Egypt, geografická charakteristika, výběr informací, spolupráce.		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Žák čte z mapy. Vypracuje jednoduchou geografickou charakteristiku Egypta.		
Rozvíjené klíčové kompetence:	Žák účinně spolupracuje ve skupině, žáci se učí navzájem. Přečtené informace sdílejí ostatním a zpracovávají podle zadané osnovy.		
Anotace, metodický list:	Materiál obsahuje osnovu k zápisu o Egyptě a dva různé texty pro rozvoj čtenářských dovedností.		
Použité zdroje:	Dovolená v Egyptě: informace, zájezdy on-line, last-minute. In: <i>Travel.cz</i> [online]. 2012 [cit. 2012-05-13]. Dostupné z: http://egypt.travel.cz/home <i>Http://egypt-egypt.cz: Užitečné informace o Egyptě</i> [online]. 2012 [cit. 2012-05-13]. Dostupné z: http://egypt-egypt.cz/ <i>Citace k obrázku:</i> Baklava je tučný, sladký zákusek. http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/8/8f/Baklava_-_Turkish_special%2C_80-ply.JPG/220px-Baklava_-_Turkish_special%2C_80-ply.JPG		

Popis hodiny	<p>Výchozí situace – žáci pracují ve čtyřčlenných skupinách, mají rozdány atlasy světa.</p> <p>Evokace – <i>Co si představíte, když se řekne Egypt?</i> (brainstorming)</p> <p>Uvědomění si významu-</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Popište ve skupině povrch Egypta, podnebí a vodstvo.</i> • <i>Shrnutí předchozího úkolu společně, s nástěnnou mapou</i> • <i>Čtení textu.</i> Rozdání dvou různých textů do skupin. Žáci si ho mezi sebou rozdělí, přečtou každý svůj díl. V textu podtrhávají a značí si. Sdělí si navzájem, co se dozvěděli. • Učitel rozdá nakopírovaný zápis každému žáku. Děti si ho ve spolupráci vyplní (bez poslední otázky) <p>Reflexe –</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Společná kontrola zápisu</i> • <i>Zodpovězení otázky Co mě zaujalo?</i> • <i>Hodnocení</i>
---------------------	---

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

EGYPT

Výchozí situace – žáci pracují ve čtyřčlenných skupinách, mají rozdány atlasy světa.

Evokace – *Co si představíte, když se řekne Egypt?* (brainstorming)

Uvědomění si významu –

- *Popište ve skupině povrch Egypta, podnebí a vodstvo.*
- *Shrnutí předchozího úkolu společně, s nástěnnou mapou*
- *Čtení textu.* Rozdání dvou různých textů do skupin. Žáci si ho mezi sebou rozdělí, přečtou každý svůj díl. V textu podtrhávají a značí si. Sdělí si navzájem, co se dozvěděli.
- Učitel rozdá nakopírovaný *zápis* každému žáku. Děti si ho ve spolupráci vyplní (bez poslední otázky)

Reflexe –

- Společná *kontrola* zápisu
- Zodpovězení otázky *Co mě zaujalo?*
- *Hodnocení*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Osnova pro zápis

EGYPT

Název

Poloha

Rozloha

Obyvatelstvo - počet obyvatel

- nejvíce obyvatel žije

- největší města

- etnické skupiny

- náboženství

Zemědělství - pěstuje se

- chov

Těžba -

Průmysl -

Cestovní ruch -

Co mě zaujalo?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Osnova pro zápis - řešení

EGYPT

Název	Egyptská arabská republika
Poloha	severovýchod Afriky, Sinajský poloostrov
Rozloha	1 001 450 km²
Obyvatelstvo - počet obyvatel	81 miliónů
- nejvíce obyvatel	žije poblíž břehů Nilu
- největší města	hlavní město Káhira, Alexandrie, Asuán, Hurghada
- etnické skupiny	Arabové, Beduíni, Berbeři
- náboženství	islám
Zemědělství - pěstuje se	pšenice, ječmen, luštěniny, zelenina, bavlna, citrusy, datlovník eukalyptus, květiny na oleje
- chov	buvoli, skot, osli, velbloudi
Těžba	černé uhlí, železná ruda, ropa, zemní plyn
Průmysl	vodní elektrárny, hutnictví železa, strojírenství, textilní průmysl, potravinářský průmysl, výroba cementu a léků
Cestovní ruch	základní odvětví hospodářství, památky, přímořská letoviska (koupání a potápění)
Co mě zaujalo?	

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Text 1

Úvodem o Egyptě

Egypt je celoroční destinací. Pro Vaši dovolenou nabízí vše, co si můžete přát - slunné písčité pláže, legendární historické památky a bohatou kulturu. Lidé jsou zde otevření a vstřícní, jejich silné náboženské cítění však od turistů vyžaduje dodržování některých pravidel. Pokud je budete dodržovat, můžete se těšit na dovolenou vašich snů.

Oficiální název země je **Egyptská arabská republika**, hlavním městem je **Káhira**. Egypt se nachází na severu Afriky, rozkládá se na ploše o velikosti 1 001 450 km² a sousedí s **Libyí, Súdánem a Izraelem**. **Egypt** má přibližně **78 milionů obyvatel** a všichni **mluví arabsky**, což je jejich úřední jazyk.

Lidé a náboženství v Egyptě

Téměř **98 % obyvatel Egypta tvoří Arabové**, jejichž rodiny žijí převážně ve městech a kolem životadárné řeky Nil, avšak stále se zde setkáte s tradičními rodinami **beduínských, berberských a núbijských kočovníků**, jejichž domovem je po celý život horká poušť, díky které je cca 90 % země dosud neobydleno. Tato etnika si dodnes udržují svůj původní způsob života, a tak i dnes stále putují křížem krážem po nehostinných pouštních oblastech a hledají čerstvou potravu. Ač se to nezdá, **beduíni jsou neuvěřitelně pohostinní lidé**, kteří Vás za vyprávění o nových událostech ve světě klidně nechají pár dní pobýt ve svém táboře. Núbijci bývají historiky považováni za nejstarší národ v dějinách, na což jsou pochopitelně patřičně hrdí. Jejich původní místo osídlení však stejně tak jako několik cenných archeologických nalezišť muselo ustoupit stavbě Asuánské přehrady, ale beduíni se s tím smířili a dál se snaží žít si po svém. Berbeři však takto přizpůsobiví nebyli a ani nebudou, protože se necítí být Egyptány. Egyptský stát je pro ně pouze někým, kdo staví asfaltové silnice, zabírá půdu stavbou dalších a dalších hotelových komplexů a tím vytlačuje tradiční velbloudí karavany. V Egyptě také našlo svůj domov i procento přistěhovalců z Evropy.

Jak jistě víte, **hlavním náboženstvím v Egyptě je islám**, ovšem i zde se setkáte s obyvateli vyznávajícími koptské neboli křesťanské náboženství, či judaismus. Tradice v této zemi jde ruku v ruce právě s náboženstvím, což je nejvíce patrné v rodinném kruhu. **Muž je** i v dnešní moderní době **neomezeným vládcem domu** a jeho hlavním úkolem je uživit svou rodinu. Ženy se zde vdávají velice brzy a jejich posláním se stává péče o manželovu domácnost a rození dětí, v nejlepším případě synů – muži totiž dodnes vládnou právem manželku zapudit, pokud mu rodí pouze dcery. Pozorným studentům biologie se toto právo může zdát poněkud úsměvné, protože o pohlaví dítěte „rozhoduje“ při aktu právě muž. Nesnažte se však s někým na toto téma či na stále časté sňatky mezi bratřenci a sestřenicemi polemizovat – se zlou byste se potázali.

Tento výukový materiál byl vytvořen v rámci projektu EU peníze školám.

Základní škola a Mateřská škola Veřovice, příspěvková organizace

Egyptská kuchyně

Hlavní složky **egyptské kuchyně** se od dob faraonů příliš nezměnily – pokrmy se stále skládají převážně z rýže, zeleniny, ovčího či kozího masa a ryb. Když se Egypt dostal pod nadvládu osmanů a později Britů, do tradiční kuchyně pronikly i prvky těchto kuchyní. Po obrovském rozmachu cestovního ruchu sice tradiční egyptská kuchyně ustoupila před tou mezinárodní, kuchaři se však stále snaží připravovat jídlo alespoň z tradičních egyptských přísad.

Pokud chcete na dovolené jíst jako praví Egypťani, musí se stát **hlavním jídlem Vašeho dne bohatý oběd**, který se v rodinách **podává od 13ti do 15ti hodin**. Večeře již tak okázalá nebývá, ovšem většinou trvá až do desáté večerní hodiny. Egypťané považují jídlo za dar, a tak si ho také **náležitě vychutnávají** – zařídte se tedy podle jejich vzoru - jste na dovolené a tedy na hony vzdálení půlhodinovým přestávkám na oběd, takže si jídlo patřičně užívejte.

Egypťané většinou začínají jídlo společnou mísou **mezzeh**, která je nejčastěji složena z místních sýrů, zeleninových salátů a kofty – smažených masových kuliček kořeněných koriandrem. Milovníci polévek mohou ochutnat například **molocheju** neboli **vydatný zeleninový vývar** s česnekem, pepřem a koriandrem. Existuje však jeden pokrm, který mohou jíst i muslimové během ramadánového půstu, a to kořeněný fazolový guláš ochucený rajskými jablčky – pokud byste tedy vyhlášený guláš rádi ochutnali, ptejte se v restauraci po **ful**. Jako sladkou tečku na závěr doporučujeme **baklavu** – máslem nasáklé lístkové pečivo posypané oříšky a zalité medem.

Baklava je tučný, sladký zákusek.

Čaj (šaj) je v Egyptě k dispozici snad **na každém kroku**, nabídne vám ho i prodejce na tržišti po úspěšně uzavřeném obchodu. Místní čajová specialita se nazývá **karkadeh** a vyrábí se ze sušených plátků ibišku. Nebudte překvapení, když Vám v restauraci číšník přinese tento čaj studený – přesně takto ho totiž Egypťané mají nejraději. Tak jako téměř všude na světě, i zde je káva velice oblíbeným nápojem. Egypťané ji pijí příliš sladkou (**zjada**), nebo naopak úplně hořkou (**sádeh**).

Dovolená v Egyptě: informace, zájezdy on-line, last-minute. In: *Travel.cz* [online]. 2012 [cit. 2012-05-13]. Dostupné z: <http://egypt.travel.cz/home>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Text 2

Egypt

Egypt, oficiálně Egyptská arabská republika, je země, která se nachází v severní Africe a na Sinajském poloostrově. **Egypt** je tedy mezikontinentální země a nejsilnější stát v oblasti afrického Středomoří a islámského světa.

Egypt je jednou z nejlidnatějších zemí v Africe a na Středním východě. Velká většina z odhadovaných 79 milionů lidí žije poblíž břehů řeky Nil, na ploše asi 40.000 km², kde se nachází jediná orná půda. Velké plochy Sahary jsou řídce obydlené. Přibližně polovina obyvatel **Egypta** žije ve městech, přičemž většina v hustě obydlených centrech jako Káhira, Alexandrie a dalších velká města v deltě Nilu.

Egypt je známý především díky starověké Egyptské civilizaci a několika světově proslulým památkám, včetně pyramidového komplexu v Gize a jeho Velká sfínze. Jeho starobylé ruiny, jako například Memphis, Théby, Karnak a Údolí králů, jsou velmi vhodné na archeologické studie a artefakty z těchto míst se nyní vystavují v hlavních muzeích po celém světě. Egypt má jednu z nejrozvinutějších a diverzifikovaných ekonomik na Středním východě. V odvětvích, jako jsou cestovní ruch, zemědělství, průmysl a služby jsou na vysoké úrovni. Egyptská ekonomika se rychle rozvíjí, je zaměřená na přilákání investorů.

Geografie

Geografie Egypta se týká dvou oblastí: jihozápadní Asie a severní Afriky.

Egypt je rozložen na pobřeží Středozemního moře a Rudého moře. Je to země, která hraničí s Libyí na západě, v pásmu Gazy s Izraelem na východě a Súdánem a na jihu. Rozloha je 1.001.449 km². Egypt má rozlohu přibližně stejnou jako Texas a Nové Mexiko dohromady. Egypt je čtyřikrát větší, Velká Británie, a dvakrát tak velký jako Francie. Nejdlejší přímá vzdálenost v Egyptě od severu k jihu je 1024 km, zatímco z východu na západ opatření 1,24 tisíc km. Více než 2.900 km pobřeží je podél Středozemního moře. Záliv Suez, záliv Aqaba a Rudé moře představují egyptské námořní hranice.

Jedním z nejdůležitějších rysů Egypta je Nil, který je 320 km ohnut v saharské poušti. To je již dlouho záhadou geografů, protože většina řek by tekla rovnou k moři. Místo toho cestuje přes jedno z nejsušších míst na Zemi a přináší životodárnou vodu. Nil je napájen dvěma řekami, Modrým Nilem a Bílým Nilem, proto nevysychá během suchého období. V jednom období měl asi šest takových přítoků, ale nakonec vyschly. Každý rok Nil zaplavuje různé oblasti, když sníh na horách taje. Řeka tak přináší živiny ve formě bahna pro různé rostliny. Starověcí Egypťané používali povodní pro zahradnické a domácí použití.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Egyptané pěstují mnoho plodin jako: pšenice, ječmen, luštěniny, salát, cibule, dvouzrnka, pórek, kopr, vinné hrozny, melouny a tykve. Také pěstovali stromy, jako datlovník a eukalyptus. Některé z jiných rostlin, které používají, jsou květiny, typu lilie a lotos, tamaryšek, papyrus, akát, Poinciana a jacaranda. Z těchto rostlin se vyrábějí i oleje. Na rozdíl od všeobecného přesvědčení se v Egyptě olivy nepěstují.

Starověcí Egyptané nebyli jedinými „živočichy“, kteří využívali Nilu. Bylo tam i mnoho druhů ryb a měkkýšů, ale vrchní třída ryby z Nilu nejedla, protože byly považovány za nečisté. Starověcí Egyptané uctívali krokodýly, kteří žili v Nilu. Bylo tam také mnoho ptáků a zvířat, jako je velbloud, hadi, štíři, králíků a jiní drobní hlodavci, hroši, dobytek, antilopy, gazely, hyeny a samozřejmě kočky a psi. Prasata byla považována za nečistá. Jestliže se osoba omylem dotkla prasete, musela se okamžitě vykoupat. Jediní lidé, kteří se mohli dotknout prasete, byli chovatelé prasat, a ti byli považováni za nejnižší hodnost.

Příjmy ze Suezského kanálu a transfery ze zahraničí, představující výdělky Egyptanů pracujících hlavně v oblasti Zálivu, jsou příjmové kategorie státního rozpočtu, které profitovaly z extrémně vysokých cen ropy během roku 2007/2008. Počet plavidel, která využila Suezský kanál, se meziročně zvýšil o 8% a příjmy vzrostly o 27% díky novému progresivnímu systému zpoplatnění. Hodnota transferů zahraničních výdělků akcelerovala o 50% a dosáhla během fiskálního roku hodnoty 9.6 mld. USD. Platební bilance skončila v přebytku 5,4 mld. USD a navázala tak na tendenci růstu z předcházejících let.

Export ropy a ropných produktů činil 43,7% a vývoz neropných produktů (zelenina, ovoce, bavlna, ořechy, zařízení, cement, farmaceutické produkty, železo, ocel) potom tvořil 50,2% celkové hodnoty.

Hospodářské styky s ČR

Egyptská arabská republika byla tradičním obchodním partnerem Československa již před druhou světovou válkou. České firmy se v uplynulých desetiletích aktivně podílely na realizaci celé řady rozvojových projektů a dodávek investičních celků. Zejména se jednalo o výstavbu projektů v oblasti energetiky, zavlažovacích systémů, cukrovarů, mlýnů na obilí a cementárenského průmyslu.

Http://egypt-egypt.cz: Užitečné informace o Egyptě [online]. 2012 [cit. 2012-05-13].

Dostupné z: <http://egypt-egypt.cz/>